

DÜŠEVNI LIST

Mêsečne verske novine.

Vu iméni prêkmurske evang. šinjorije reditel
i vëdávnik: FLISAR JÁNOS, Murska Sobota.

Rokopisi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvonstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Izhaja ednók na mêsec.

Naprejplačilo gorivzeme vsáki ev. dühovnik i vučitel.

Dosta ji je pozváni, ali malo ji je odebráni.

(Mt. 22, 1-14 i Luk. 14, 16-24.)

Naš Oča nebeski nam je veliko vešlje i bláženstvo spravo — gostüvanje nebesko, štero poméni vživanje dühovni, večen žitek dávajôči dárov. Na tô gostüvanje zové nás vse. Ali kelko lüdi zavrže te zveličanje dávajôče dáre za volo zgánjanja zemelski dobrôt. Te eden ide na svoje polje, te drügi v svojo trgovino, ali za kakšim šeftom té, gda bi na gostüvanje, mao mogo idti v hižo Očé nebeskoga. Pa se të ešče čüdüjejo lüdjé, da za njigvim delom, trüdom nega blagoslova viditi, nego srmaštvo, nezadovolstvo.

Te svetske, vsakdenéšnje brige lüdem tak goripontücajo pamet, srcé, čüténje i čas; živlénje vnôgim je tak vküper zaraščeno z práhom, blatom etoga zemelskoga živlénja, da kak stréti perôt ftica, se njim düša nemre več gorizdigniti prôti nébi k Oči nebeskomi i ne vë se več vküper radüvati z onimi, ki poslušajo ešče na Bože zvánje. Vnôgi so postanoli, kak živázen, štera ne pozna në Bogá, në dühá, samo živé denéšnjemi dnévi i teli. Nesrečni lüdjé so tô, ki svojmi teli slüžijo, kak robi gospodári, düša njim je pa, kak zapüščeni prêlog, na šterom krplive, trnje i vse drügo rasté, samo čisto, krüh, žitek dávajôče zrnje në. Vse jeste v tákšoj düši, samo poštenosti, vernosti, smilenosti i lübéznosti nega.

Kak lepše, bláženéše bi biló živlénje njihovo, či bi poslušali na tô Bože pozvánje i vživali bi od Očé pripravlene vekivečne dáre. Të bi njim spreménili njihovo živlénje. Zemelska jêstvina i pitvina tákša gráta, kak smo mi: v krv, v meso se spreobrné, ali blato postáne; tá Boža hrána pa nás včini spodobnoga k sebi, nás, našo krv, naše telo spremeni v krv i mesô, od Bogá posvečeno, Bôgi slüžéče.

Naš šorš, bodôčnost düše naše je v tom popisana, z kem otávlamo düšo našo; z čistov vretinov vekivečnosti, z včenjom, evangeliumom Jezušovim, ali pa jo napájamo z pokvarjenov vodôv zemelski močvar? Kelko düš tragedia, nesreča je tô, da pridejo do edne lagve knige, do ednoga pokvarjenoga prijátela i napunijo svojo düšo z hüdím návukom. I kelko lüdi blagoslovljena sreča je, ka so krotkoga, moléčega srcá mater, poštenoga očo, ali ednoga dobroga, vörvajôčega vučitelja meli, ali dobroga prijátela, z kem so mesece, léta preživeli vküper.

Nájbole bláženi i srečni so pa oni, ki z Jezušom živéjo vküper, kim je On te nájbôgši prijátel, voj i vučitel.

Nezavržimo záto zvajôči Boži glás, nego poslühnimo ga i sedimo si k stóli z Jezušom — tô je: naj Jezúša včenjé bode naše düše vsakdenéšnji krüh, Njegve misli naj bodejo tüdi naše misli, Njegvo čüténje naše čüténje, Njegov cio naj bode tüdi naš cio. Tô šče naš Oča nebeski, ki nás na gostüvanje svojega Siná zové.

Ne zgovárajmo se vö z tem, ka nemamo časa brigati se z tem pozvánjom, ár gospodin Bög vídi i zná, da je tó samo prázen guč, šteri zakrivati ščé nevörnost srcá našega. Nájprvle mi, krščanje, ki smo se na Kristušovo imè dáli okrstiti, smo pozváni. Ali či ne poslušamo na zvajöči Boži glás, vöpošle svoje sluge na križopotje, pozové one milion i milion poganov i oni se bodo veselili, radúvali v králestvi Božem, mi pa ne kôštamo večérjo Gospodnovo. Na zemli oköli dvéjezero milion líudi živé, od tê je samo ešče edna tretina krščanov. Bög lahko gda ščé drúge goste pozové k svojemi stöli. Záto ne odlášajmo sprejeti Bože pozvánje, ne odlášajmo se oblečti v vervanja svétešnji gvant, da ne bodemo vövrženi tá, gde bode jökanje i zöbno škipanje; moka, trplénje, skvarjenjé, pekeo. Zamerčajmo si, da ji je dosta pozváni, ali malo ji je odebráni.

Ali se za odebránoga čütiš?! Življe-nje ti naj dá odgovor na tó!

Juventus.

Bežzati je mogöče pred kimkoli i vuidti, ali pred pravícov i pred düšnov vejstjov je vujdti ino se njej skriti je nemogöče.

Trê deklin hištöria.

Pisala Gyarmathy Žigmondova. — Poslovenčo Flisár Ján oš, vp. vučitel.
(Nadaljávanje.)

2

Précimbnoqa dvorišča kaštel je ji dosta záčalo gori polskati, i po med zelénimi grmiči pelajöčoj béloj pôti so se nagösti pripelali svekli hintövjé, kočúje, vu šteri so mládi, zbiksani gospodičje sedeli.

Gda je zeléni grmičov povéhnjeno, žuto listje záčalo doli kapati i z visíki gôr, z snéžnikov so se ftiči záčali vu vesničke ograde se liti, — štero je teliko znamenúvalo, ka tam zgora jáko močna zima bode — teda so se Železnovi tüdi vu glavno mesto preselili, da naj ta lépa Hermína to prvo fašensko vrémen tam preživé i začne veselíc i bálov vžlvanje.

Nika od zvönêšnje missie, ali od povrnênja poganov.

Vküp postavo Flisár Jánoš.

9. Vu kakšoj kmici živéjo poganje?

Bergmann, imenúvani missionárluš piše: Či med pápui štoj obetežá, nájprvle onoga iščejo, ki ga je pöleg njihovoga kmičnoga rázuma obajao, pocomprao, vrážo, zočáro, zvörkao (?) Či betežnik neprijátela má, tak brezi vsega na njega povéjo, da je on zrok betega. Tákšega hipa te potvarjeni vu kákšo daléšnje vés pobegne, gde kákšega znanca, priátela má Da papuje vu vráženji, vu compri verjejo, jáko dosta tákši betežnikov vmerjé, ki bi se lahko zvráčili i ozdravili. Betežnik vu sébe zosugéra, vu glavö vzeme, ka je betežen i more mréti. Záto ni ne jej, ni nepijé i ti njegovi ga ešče v-toj misli (fiksaidei) potrdjávajo, ka on more mréti. Vsáko namenjávanje, probanje, ka bi tákšemi betežniki človeča pomöc valála, je zobstojnsko. Samo teliko, ka tečas nestanoma molijo svojo blöдно molitev žnjim, dokeč uprav ne vmerjé.

(Morem tü zamerkati, ka je vu dühovnoj kmici živöčim poganom në čüdo, či vu šatringi, vu vörökaj, bajanji verjejo, da ji prinás, ki se pa za zevčene, presvetšene držimo, tüdi po völi jeste, ki se od blödni vrážk, šatring i Bög vé, čallérov, compernic bojijo i vu nji verjejo; ešče i od ftičov, ka je vkanijo, z šteroga je kvár doségne)

Istina, ka lépa, bogata deklina, kak se žegö má govoriti: v posti tüdi nájde svoj fašenk — ka pa ešče vu tom istinskom fašenki!

Tó so že tak zvána i návadna iména, kak példo denem: „lepotica“, med lépimi ta nájlépa“, bál kralica“.

Med timi vdánimi, ki so se oköli Hermine vrteli, je bio eden od ti ovi drúgi malo staréši, elegántnéši i dosta vékše zevčenosti mladénc, koga so že vu njegovom vármegyövi za vicišpána zébrali.

Té mladénc se je nájbole obračao oköli Železen Hermine i njé dvoro, deklina je čütila vu sebi, ka jo líubi i sáma sebi je vadiúvala: toga vzemem, ali pa nikoga në.

Mladénci se je tüdi dopádnola, ali ešče je në bio nateliko v rédi z-svojim srdcom: deklina se njemi je vidila, ali ešče se je në zalúbo z-céla v-njó. Gori jo poišče pri njénom dömi i či

Pápua v-noči, vudné vu bojazni živé. Ali je na vodi, ali na súhom, ali vu hiži, ali vu lôgi.

Či vu lôgi kákši rüm, šomát začúje, šteroga zrok nemre včasí zapopádnoti, vu strahoti stojéč obrtdne i nevüpa se genoti. Povséd se od hüdoga dühá sòmni. Či z tüvárišom na môrji, mlaki čúniva, negučí svoj jezik, šteroga vu vési gučijo, nego Bôg vè kákši čúden jezik, reči nosi naprè i brboče, od šteroga tó verje, ka vodé hüdi düh, tak zváni Tivud toga nerazmi. Pápua se od Tivuda boji, ka gori zgrôža vodô i potere njegovo ládjo. Domá pri hiži tüdi vsefelé hüde dühé, skúšnjáve misli bidti, šteri ga skvarijo i záto nigdár sam nevüpa spati vu svojoj hiži. (Dale.)

Stár' püngrad trébijo.

Vötrébijo püngrad,
Sapáryov püngrad.
Sekere düdnjajo,
Drevje podérajó!
Túžen rüm se čúje:
Škoda je! Škoda je!

Stár' püngrad, ka si krív?
Ka si pregréšó tí,
Ka si osodjeni
I na smrt vrženi?
Vém si celo leto
Zeléno lisje meo
I hladno senco dao!

Ftice so stan mele,
V-tebi prebivale:
Dönok te trébijo,
Vö te preprávijo.
Škoda je! Škoda se
Glási na vse kraje!

Stár' indašnje drevje
Je mrtvo i nêmo,
Leži vö spodrêto.
Vküper je drobijo
Na drva i drúge
Čile pripravljajo.

Ne milújo na njem
Ni véja précimbo,
Doli je kléstijo,
Na ôgnji žežgéjo.
Stár' indašnje drevje,
Vmorijo te veke.

Vöstrébleni püngrad,
On précimbní ograd
Je brütiv grátao zdá,
Pun túžni spominov:
Káže vnôgo penjôv
Na drév túžni méstaj.

Mest' stároga drevja
Mladike sadijo,
Štere po stotinaj
Zrastéjo pá nazáj

ništerni dén na vesnici vu njihovom stanováni potroši, teda véndar tüdi zarazmi svojega srdca čüténje.

V-ránom sprotolétji so se povrnoli Želez-novi domô; za krátki čas je ništerni pár mladéncov obiskalo njé vu vesničkóji kuriji i teda je Hermina ešče bole netrplíva bíla k-svojoj rodbini. Či je bár nê vúpala sploh vöpokázati, ka bi se jí rada rěšila, ali njé mati je dönok tó vidila.

— Hermin, moja či, vu ednom mládom srdci bi jas rada malo več lübéznosti želéla. Eta nevolna dečica so ti uprav nê napôti, lépi so, dobri so i žláhta so tí, zaká si tak hladna k-njim?

— Mama, či bi jas na njihovom mesti bíla, bi bílô vu meni teliko previdénja, ka se tá nebi prítiskávala, kama sem nê valón!

— Zvišenosti máš vu sebi zadosta, ali záto

ti je nê potrébno na drúgoga mesti bidti! Z-ednim ti prepovém etakši nepristojni guč! Moje sestré deca se vsigdár lehko domá čütijo pri mojoj hiži i jas tó nebodem trpéla, ka bi je tí doli glédala i zametávala; tó si zamerka, Hermina!

Či je nika nê právila i vu sebi si je mislila: dobro bode pred mamov lépi obráz kázati i vu lagojoj vóli, ár je ešče za zgoje volo nájdejo eti zdržati, vè bi jí jas nebi odürjávala, da bi samo esi nebi hodili i náimre tákšega hipa, gda tú gostjé jestejo i . . . tú njé srdcé krepko záčalo bidti, obráz njoj je pa žerjávi grátao. Od znôtra si je pa skrovno tak mislila, zná príditi i tákši, koga prišestjé fontošnéše bode od tí drúgi mladéncov. Či on pride, zagvúšno z-ómurnim namenjavánjem pride. Na tó je jo pá vékša odürnost obséla próti rodbinskoj deci: pred onim ímenitim mladéncem bi jo uprav sram bílô za tó rodbine volo. (Dale.)

I bode pá znôva
Sénca i tíčic stan.

Oh, stár'ga püngrada,
Meni prijétnoga
Nebode več nigdár,
On je veke tofá,
Kak so njega stári
Lastniki přěšli tá.

* * *

Nika nema práve
Na světi stálnosti,
Podvrženo je vse,
Vse preminjenosti. ---
Natúra nestoji,
Nestanoma stvorí.

Zída, rúši, rodí,
To stáro ponoví,
Znôva preporodí,
Prejdti nedopústi.
Národje minéjo
I drúgi pridejo.

Bode gorstanénje
I dale živlénje:
Na stárom püngradi
Postávlení zídí
Glásili bodejo
Vüzemsko nedelo.

F. J.

Nedelni zaslúžek je rětko dobíček.

Igra vu ednom predjãnjí (alí sí pobožno
zgovárjanje).

(Poslovenčo: Flisár Jánoš)

Mesto: prôstna síromaška hiža. Vrěmen nedelni
zvečarek.

OSOBE:

1.) Mariška,	4.) Brezposelnik,
2.) Ženska,	5.) Môž.
3.) Sôsedkinja,	6.) Pišta (6-71. star pojbič).

I. Pokáz.

Ženska: (pri stôli lače krpa) Ka se včíš,
Pišta?

Pišta: Útrášnjó lekcijo, mama.

Ženska: Ka so vam dál gori na pondělek
gosp. vučitel?

Pišta: Eden biblínski veršúš k 3 joj zapôvedi.

Ženska: I že ga znáš?

Pišta: Znam ga, mama.

Ženska: Nopa gori mi ga pově.

Pišta: „Sédmi dén je pa sobota Jehova
Bogá tvojega. Neodprávraj níkšega dela, ni tí, ni
tvoj sin, ni či tvoja, ni tvoj sluga, ni slúžbenica,
ni živínče, ni túhínc tvoj, kí je med vrátami
tvojimi.“ (II. Možeš 20, 10.)

Ženska: Dobro je moj sin, zdá se že leh-
ko ideš změnjat.

Pišta: Rájši domá ostánem, mama.

Ženska: Samo idi, moj sin, jas nemam ča-
sa, dosta dela mam ešče. Vidiš, ka ti zdá túdi
šolske lače krpam, nē ka bi v razčěsani mogao
hoditi.

Pišta: Bogme bi me sram bilô, či bi mi v-
razčěsani trbelo hoditi. Gosp. vučitel tak právjíjo,
ka samo cigan hodi v razčěsanom gvanti.

Ženska: Vidiš, moj sin, jas neščem, ka bi
moj sin tak hodo, kak cigan. Ali zdá se samo
idi lepô špilat. Večér bom ti pa fabulo pripove-
dávala.

Pišta: Ja, mama, gosp. vučitel so tó túdi
pravli, ka v-rédnom mesti že v soboto vse delo
odprávíjo, ár je nedela boží dén.

Ženska: Tvoj vučitel báči nalehci gučijo,
oni cajt májo, ali síromaški člověk ešče i nôč
more k dněvi pridati, naj živetí more. Tó ti eš-
če nerazmiš, moj sinek, li samo tó želem, naj
ednôk tebi bôgše bode, kak je nam bilô. No
dônok nebodeš šô se změnjat?

Pišta: Hja mama, da biblínski veršus, šte-
roga smo se včili, túdi prepově v nedelo delati.

Ženska: Té veršúš od židovske sobote gu-
či, mi pa nedelo svetímo.

Pišta: Da so pa gosp. vučitel tak pravli,
ka pod sobotov světek trbě razmítí i tak je ne-
dela túdi světek.

Ženska: Perse, ka je, tí máli znánec, gosp.
vučitel dobro včijo, ali ka naj činim, da nemam
časa svetítí. Tellko vnôgoga dela mam, ka nem-
rem znati, gda je odprávím. No li běži, teda de
mi hítrě teklo delo.

Pišta: Idem že, idem mama. (Ide)

II. Pokáz.

(Klonckajo po dveraj.)

Ženska: Slobodno! (Notri stôpi sôsedkinja.)

Sôsedkinja: Dober dén Bôg dáj!

Ženska: Bôg dáj, sôsedkinja. Poj bliže i
doli sí sedi eti přiměni.

Sôsedkinja: Zahvámim, že sedím (doli rěde), tak sem si mšlila, da je nedelni zvečarek, bom přek šla k-tebi si malo zgovárjat.

Ženska: Dobro si včiniła, sama sem domá prav mi spádne, či si z kím kaj spogovorim, bár nemrem praviti, ka bi se navolila.

Sôsedkinja: Vidim, ka sivaš, ali nezameri mi, či ti povém, ka se tó v-nedelo dónok nepristája.

Ženska: Tj, moj golób, leži gučiš. Vam se že nē trbē nateliko trěti i gúliťi. Máte svojo hižo, v-krúhi tūdi nemate sūkešine. Ali mi se nemremo z-těmi preštímávati.

Sôsedkinja: No, no, neboj nateliko skromna. Vi tūdi vsefelé máte. Vam je tūdi dao Bóg hrambo, krúh i vso vsákdanéšujo potrebóčo. Neščem se ti prilízavati, ali vsáki hváli vájno paščlivost.

Ženska: Istina, ka se skrbimo, delamo, ali jáko malo ji zná, ka smo na hiži ešče dužni, štero moremo plačivati.

Sôsedkinja: No vē z Bogá pomočjov tó tūdi doli spunite.

Ženska: Tó bi radi, kak nájprve, viš záto smo prisiljeni delati.

Sôsedkinja: Jas dónok tak mislím, ka bi v-nedelo dónok nebi biló potrebno, ár kak prilíčna rěč právi: v-nedelo sprejena nit se vtrgne.

Ženska: Jas nika ne dam na prilíčne rěči, ár tá edna to družo zniči.

Sôsedkinja: No, ka bi tak biló na tó nasprotni?

Ženska: Zagvúšno tó: „Ki nedela, naj ne jej.“

Sôsedkinja: Tó je istina, ali pa da je tam ta ova: „delaj i molí.“

Ženska: Dobro znáš, ka se z molitvi tūdi nesmēmo spozábiti, kelikokolikrát, gda cajt mámo, smo tam vu cěrkvi.

Sôsedkinja: Tak si dnes nē mēla časa, ár sem te nē vidla v-cěrkvi.

Ženska: Zavádila si, dnes sem pač nē mēla časa. V-gojčno rano sem goristánola, ár mi je mōž beličara pelao vu vesnice. Tó znáš, ka beličar samo po nedelaj ide vō i mi tó málo foringo tūdi jáko potrebújemo.

Sôsedkinja: Znam, ali, li je pa nē k-krščeniki spodobno nedelno fōrivanje. Gospodin Bóg pokaštiga one, ki se z-toga spozábijo. Světo pismo právi: „Da si zavrgao rěč Gospodna, On tūdi zavrže tebě.“ (I Sámuel 15, 23.) Nebojž se, ka vas Bóg edačk obūdi v-tom táli?

Ženska: Pomirim te, nebojimo se. Naj ti

jas tūdi z-veršušom odgovorim, či bár nē z-bible „Ki si kak poste, tak bode spao“. Ár mi za našo přišestnost z poštenjom ščěmo delati. Z-toga nás neodevádi ni prilíčna rěč, ni biblinski veršje i ni na njē nagúčanje nē. Na tákše se samo oni nagovárjajo, ki radi počívajo i manjárijo.

Sôsedkinja: Nezamerim ti na rěčáj, pa si zagvúšno tó namēnila žnjimi, témbole ti srdcá želém, da nigdár nepožalúješ té nepobožni rěči. Vidim, ka se te tak neprimejo moje rěči, záto ráj z-ednov hižov dale odhájam. (Ide.)

Ženska: No vō sem dobila svojo predgo brezi popa. Tak da bi z-etakši masni rěči i brezi dela mogóče biló živetí. Istina, ka polski hlihomje rájo oblěko i nebeske filce gužda, póleg bible rěči, ali pitam, što jo dá meni? Delati, delati i ob trětjim li delati moremo, ár se nam brezi toga kódiška palica dá v rōke i hale na tēlo. Ešče me i v deli gorizadržála. No de li naprē, ár ovak nebudem gotova.

III. Pokáz.

Brezposelnik: (Kloncka i notri stōpi.) Dober srečen večér vam Bóg dáj! Siromák pōtnik sem, brezposia, dajte mi nika malo podpore, sam Bóg vas blagoslovi.

Ženska: Srečo bi nam uprav trbelo, ali podporo vam dati de že težké šlo, ár smo sami tūdi siromáci.

Brezposeln: Gospá so nē sirōta, vēm vse májo.

Ženska: Je, mládi přijátel, mi za tó gedrno delamo. Vidite, zdá tūdi raztrgani gvant popráv-lam, naj mámo na vsagdeněšnje dni na sebe oblěči. Vi tūdi delajte, teda te po vrěmeni tūdi vse meli.

Brezpos.: Jas bi tūdi srdcá rad delao, ali da nikoga nega, što bi mi dela dao,

Ženska: Tó je samo tákše prážno odpovedávanje. Vsáki tak guči, kí po petli hodi.

Brezpos.: Náj mi verjejo, ka so me roditelje nē na petlarstvo zhránili gori. I zdá tūdi delo iščem. Vu iskanji dela se mi je oblěka raztrgala, obūtel preliúnala, dostakrát gladim. Li samo edno me krepí, ka mam ešče vero i tróšt, ka sem od moje sirōte materé örokúvao. Či bi tó nebi meo, zagvúšno bi že tá vrgao svoj nevolen žitek.

Ženska: Tak guči, kak pop z-predgance. Ali da ste vi vsi tákši, gučite, gučite, dokeč z-

človeka žebke ništerni pár fillërov vò neščalite ali delati neščete.

Brezpos.: Jáko húdo si mislijo od méne, gospá, náj mi dájo delo, z-srdcá je odprávim.

Ženska: No dobro je. Idte doli na dvo-rišče, tam jeste eden klafter drv, žagajte žnji i razkálajte je.

Brezposelnik: Tò pa dónok najneželejo v-nedelo?

Ženska: Zaká nê? Či jas v-nedelo šivam, zaká bi vi túdi nebi lahko delali? Síla želézje tere. Súkešina právdó lámle, pri nás je pa zádosta velka súkešina; potrebno vam je eden tanjër župe, faláčec krúha, nočni sálaš i. t. v. Lí primte za delo i nakeliko je od etakšega siromaštva mogòče, vam dam!

Brezpos.: Ni jesti, ni strêhe nemam, ali v-nedelo záto dónok nemo drv sekao. Náj mi ver-jejo, na nedelnom deli nega blagoslova. Naj do útra počákajo, teda z-radostjov gori zosékam, či de potrebno, celi meter klafter.

Ženska: Brezi dela pri meni nega podpore. Probajte indri srečo, lahko se stoj náide, kí de podpérao dela se ogibajòče vítéze. Tam so dveri, spucajte se i nezadržávajte me v-deli.

Brezpos.: Odpúščenje prosim, ka sem ji zadržávo. Naj njim Bóg nevezme za grêh, ka so me probali na njé vzéti, da prestòpim nedele posvetjenjá Božo zapòved.

Ženska: No zdá že vò, kak nájhitrê. Ešče tákše vúpa praviti eden dela se ogibajòči klan-toš. Kelko nê trbê človeki posluhšati, či v-nedelo z-vkúp nedenjenimi rokami nezdálarí tá zaman dnéva. Táksi je vezdášnji svét! Tòžljo se, ka nega slúža, velka je dáča, malo je pénez, ali ka bi gori ponúcali vrêmen ino bi kaj delali, od toga neščejo nika znati. Ali vadláríti, na veselice, fotbal hoditi, športe zganjati, celi tjeden zaslužene fillëre zapraviti; v-mozl, v-komédie, v-cirkuse hoditi, tò za nedužna, návadna dela dr-žijo. I nad tákšimi lúdmí se naj človek smilúje? — Nê jas! Nad menov se túdi nišče nesmilúje. Nišče mi neprávi: pomorem ti tò pa tò odpra-viti, dam ti péneze k-etomi, ali ovomi, nê bog-me. Sáma si morem z-desetimi mojimi prstámi potrebčino vkúp zgrenoti i nedá se tajiti, ka eš-če po nedelaj túdi delam. Tak me je razdrasto, nervozno narédo té vandrarski dečko, ka sem láč ešče itak nê spozakrpala i popraviti mogla. I že je tak morem tá niháti, ár za živázen mo-rem poglédnoti, tú je že krmlenja vrêmen.

IV. Pokáz.

Mòž: (Drápajòč vderé v-hižo, vu ròki bíč drží, obráz njemi je krvávi) . . . Žena, gde si? Nikoga nega domo? . . . No vrédi smo! Jas ešče i vu nedelaj hodim po vesnicaj, naj morem potrebne péneze priskrbeti, ona pa pri ništernoj sòsedkinji tračka i vse odprêto, nastéze povrže! (kriči) Žena . . . žena . . . gde si? hodi naprê!

Ženska: (Notri pride) Hé, pa si že domò prišao, samo sem te na véčar čakala! Ali gde so pa kòla i konji? Nê sem čúta kòl rogátanja!

Mòž: Gde so, gde (nervòzno) Že so sa-mo bíli.

Ženska: Ne razmim (sahšívša se) Gúči odkrito!

Mòž: Bole odkrito nemrem povedati. Bíli so, meli smo kòla, zdá ji pa nega, tolá so konji i kòla túdi.

Ženska: (v-strahoti doli séde) Za Božo volo, pové že, ka se je zgòdilo? Tak si raz-burjeni, obráz ti je túdi krvávi. Véndar so te nê napadnoli vu lógi? Doli si sedi!

Mòž: Primi se za sto, ár omedleti znáš. Nòva kòla v-orsačke cesté šanci vkúp spo-trête ležijo, konja smo pa mogli bújti, ár so nje-mi nogé potréte.

Ženska: (Med njega vsečé) Bóg moj, Bóg moj, neostavi me. Jaj, jaj (jòče se) ka de z nami!

Mòž: Vidiš, tò smo doségnoli, ka smo se teliko trli za péneze, ešče smo i po nedelaj de-lali. Kak bi bógše bílò domá ostánoti i v-cér-kev íditi!

Ženska: (od skúz z oberdèčenim obrázom rípa-jòča, čemerno) No celi dén edno isto nòto morem posluhšati, ešče nòra mam grátati i vu satringi vervati. Popoldnévi je sin od nedelnoga dela počínka pripovedávo, sòsedkinja me je túdi z tém čemeríla, eden brezposelni mi je túdi od toga dávo lekcijo i zdá ti túdi tò nòto za-činjaš (jòče). Tak da bi jas bila zrok vsemi!

Mòž: Jas sem túdi krív, morem vadiúvati.

Ženska: Perse, ka tí i lí jedíno tí, ár ste zagvúšno notri šli na eden napítek vína i z-za-pojenov glavov se je zgodila ta grozna nesreča.

Mòž: Dobro znáš, ka sem nigdár nê bio pijen, cügle túdi z-krepkov rokòv držím. Od ed-noga autója so se zosagali konji.

Žena: Bóg moj! Bóg moj! Zdá pá znova moremo vse začnóti.

Mòž: Znòva začnemo, ali zdá že se z-Bogá túdi nesmimo spozábiti i po nedelaj njemi hválo

dati. Dönok je istinaa, ka je : „Nedelni zaslůžek rětki dobiček“. Od toga smo se na svojem kvári ogvůšali, ali oblůbim, ka po etoin pobožněši človek bodem.

Ženska: I z tebom vréd jas tůdi. (Ešče itak hriple.)

V. Pokáz.

Pišta: (Dveri se nanágli odpréjo i z razčešnjenimi lačami prestrašeno kričěć notri príbeži) Mama! Ájta! na méne je skočo mesára pes. Eti (káže nogó) me je popadno.

Ženska: (Goriskoči) Jaj meni! Vjo te je? Gde te boli? Naj je samo ně bėsen. (K-možě) Běži hitro po doktora. Jaj, jaj! zdá ešče eto k-coj k-ovomi. Razpóči se mi srdcé. Bóg moj, Bóg moj, zadosta de nam že z-leckije.

Pišta: Mama, nika me neboli, samo mi je lačo včesno. Ně me je vjo te velki Tolpaš, ár ga je eden vandrarski dečko z-palicov dobro potěgno po hrbti i pústo me je.

Ženska: No hvála Bógi, lačo že zakrpam.

Mož: Ali pově mi, moj sin, gde je te vandrarski dečko?

Pišta: Sprevedo me je do vrat, potom se je obrno i dale je šó.

Mož: Běži za njim, moj sin, zezovi ga notri, ka njemi zahválimo pomóč (Pišta běži).

Žena: Zdá mi je že žao, ka sem toga vandrara tak nesmileno odposlála i ně sem nje mi nika dáta.

Mož: Tó je ešče mogóče poravnati.

VI. Pokáz.

Pišta: (Za rokó notripela brezposelnoga) Eti so on báči, ki so kraj stírali Tolpaša.

Mož: Hválimo Vam, prijátel, ka ste na pomóč h'tili pojbári.

Ženska: (Med njega vsečě) Jas vam tůdi zahválím. Nezamerte, ka sem vás malo prvle odposlála. Rada bi poravnala prvěše moje djánje, ostante záto dnes na večar prinas i bojдите naš góst.

Brezpos.: Ka bi vam zamero. Tó mi je dúžnost bila, ně je vrédno hvále, ka sem činio.

Ženska: Kak je tó dober človek i kak sem jas nesmilena bila k-njemi. No, vém me je tůdi pokaštigao Bóg (Jóče).

Brezp.: Ne jóčte se, gospá, nika se je ně zgódilo pojbári.

Ženska: Dosěgnola nás je i drůga nesre-

ča, preišla sta nam i obá konja i kóla so se spotrla.

Brezpos.: Zagvůšno vas je velka nesreča dosěgnola, ali nevcagajte záto, samo nezgůbte tróšta, vište moja stáva je celó drůga, nemam ničesá, ešče i dela ně i dönok nepůstim tá spoj tróšta i vu Bógi vůpanja.

Ženska: Totá je z-teškím tálom správleno naše správišče.

VII. Pokáz.

(Klonckanje.)

Mož: Slobodno.

Zemelski gospód: Od veškoga ritara sem zvedo, ka so se vaši konji zosagali od autója i vse so vkůp spotrli, kóla i sebě. Neščem vam kvára, vě je moj autó i šofór zrok, záto sem prišao, da se vőzgliham za kvár i neva pred birovijov hodila. Celó odkrito mi pověte, kelko je važega kvára, da vam ga povrném?

Mož: Ně trbě meni, plemeniti gospód pėnez, samo mi naj dájo edna kóla i ednoga konja. Nemáram, či rávno nede tak dober, kak je moj bio, samo naj morem žnjim voziti, ár je tó moj jedini sířž.

Gospodín: V-rědi je! Hodte vůtro vő z-menom na pusto i tam se poravnava. Nebojdite čemerni, moj šofór je bio zrok vsemi. (Gosp. odide.)

VIII. Pokáz.

Brezp.: Vidite, te dober Gospodín Bóg vsigdár v-připravnom vrěmeni pomore. Samo se nam vůpati trbě vu njem.

Mož: Pravico máte, prijátel. Ešče sem niti vő ně povedao i že se je zgodila čůda. Tak da bi se z vami nazá povrnóla k-našoj hiži sreča.

Brezp.: Ně z-menom je přiřla, nego po veri, štera se je vu vaša srdcá nazá povrnóla.

Ženska: Do etoga mao sem nevervana bila, ně sem dosta dáta na Bóga i na njegovo volo. Ali poetom de vse nači, ár sem spoznala ino se ogvůšala, ka je njegva róka pri ravnáči i ně moja.

Mož: Jas već tůdi nebodem hodo v-nedelo po foringaj, eta lekcia me na cěli moj žitek navčila. (k-brezposelniki) Vi pa, prijátel, tů ostánete. Že bomo vidili, zemelski gospód zagvůšno vam tůdi na pomóč bodejo.

IX. Pokáz.

Sósedkinja: (Pašči se) Zdá sem čůla, kakša nesreča vas je dosěgnola. Kak se k-sósedi

pristája, sem prišla vam napomôč, či vam v kom pomôč trbê, ali v penezaj, ali v drugom, srdcá v am dam.

Ženska: Zastino si dobroga srdcá (zajôče se), v u nevôli si mi tûdi verna ostála, pa sem te malo prvê nakeliko zbantûvala. Jeli mi odpustiš?

Sôsedkinja: Vu nevôli se skáže, što je te právi prijátel i poštení sôsed. Jas pa tákša šcém bidti. Ka sem zbantûvanje pozábila, tó je gvúšno, ár bi te nebi prišla ese.

Ženska: Zahválím ti, jezerokrát ti zahválím.

Môž: Jáko nam dobro spádne, ka nam prijátelje nê samo z-rečami, nego z-rohâmi tûdi hitijo na pomôč i šcêjo nam pomagati. Jáko lèpo vam hválím. Bôgi hváia, že suo toga težkešega prêk.

Pišta: Od zemelskoga gospôda dobijo oča kôla i konja tûdi.

Sôsedkinja: Perse, vê so zem. gospôd tûdi dober krščenik, nepustižo držmo v-nedelo delati.

Môž: Mi tûdi tákši bodemo po etom toga, jeli bár, žena?

Žena: Táksi bodemo, tako nás naj Bôg pomore!

(Konec.)

Z ednov rečjôv napisani Teštamáliš.

Na Francuškem je mrô eden člověk, za šteroga herb je edna velka tožba nastánolo. Kak čúdna je bilô njegovo celo živlênje, rávno tak čúdna je bila njegova smrt. Ednoj svojoj sestranici je dao tá celo svoje imánje, z šterov je vedno v nemirovčini živo v celom žitki svojem, ár se je ona nê štêla ravnati po njegovi smêšni nakanênji i vóli. Dónok je njê gori ponûdo vse, ka je meo, či njemi ona samo edno volô spuaí. Vse, ka je meo, bode njéno, či ona vso njegovo bogástvo v u ednoj rêči vopovê. Eta ponûdba je od osem svedokov, ki so navzôči bili, potrdjena bila i se je od toga protokol gorivzéo. Ta mláda deklína si je ednu êzs premišávava, i té je z rokâmi napravila da bi zagrnoiti štêla i erčê: „Moje“. Te betežnik je postano sášení, se je zasmehao i rokê svoje je rávno tak vóvtégno i erčê: „Tvoje“.

Se zná, drûgi herbaši so šteli té teštamáliš napádnosti i za neprávomočnoga činiti, ali ti svedoki so potrdili, ka je té mêrajôči pri právoj pámeti bio. Tak je ta v u siromaškoj s'ávi žívôča deklína herbaš postánolo velkoga bogástva.

Tûdi mi si zmislím na eden teštamáliš. Eden teštamáliš, šteroga vnôgi za čúdnoga i za smêšnoga nájdejo, ár ga oni z svojov pámetjov nemrejo razmiti. Nerazmitjo, ka je mišlênje v: „krvi Nôvoga Zákona,“ šteri je rávno zdá tak čúden i se nemre podirêti, naj mi po njem bogáti poslánemo v u: „vsakšem dûševnom biagoslovi i nebeski dobrôtaj.“ Ali ete herb je tûdi k ednomi pogoji zvézani. Tûdi eti moreš zarazmiti tó bogástvo v edno rêč vkrûpvzêti. Tó moreš v u veri okôli ognôti i praviti: „Moje“. I On, te Svêti, te Vekivečen ti darûje i potrdi tvoj herb z ednov vesélov rečjôv: „Tvoje“, naj vsigdár z radostjôv svedočiš i vadlûješ: „Ti si moj, jas sem Tvoj, nigdár drugoga ne bom.“

„Kebzûjte dónok na tó, ki se spozábite z Bogá, naj vás tá ne vnesém i nede v am osloboditela!“

(Žoltár 50, v. 22)

V eti rečáj žoltára se gospodin Bog k tim nevernim obrné. Gvúšno ne misli eti na one, ki Božo bivost sploj tajijo, nej na one grozno divje lûdi, kak na peldo: ki dnesdén v Rusiji i Špániji nastávlajo krváve kôpeli i mesárje, nego nasprôtno na one, ki ne tajijo Božo bivost, ki znájo pobožno gučati, ali njihova pobožnost je skazlivost, hamišna; ár mrzijo Bože zapôvedi, njegovo vzgájanje i či je Bôg precí ne pokaštiga, njegovo potrpitvost i dobrôto za slabost štímajo, i mislijo, ka njim Bôg nika nemre, ali oči zapré na njihovo hamišljo, pokvarjenost. Dónok Bôg je ostro opomina i se strašno proti: „Na zamûdjeno milôščo pride sôdba i té v am nede osloboditela.“ Dájmo se záto opominati, naj se ne štímamo za pobožne i ne držimo za pravične, od hûdoga se pa lôčiti neščemo. Samo žbista odkrito z našim „znotrášnjem“, z našov skazlivostjôv! Ka pa hûdoga, neodkritoga nájdemo v u našem srdci, tó prinesmo k Kristuša križi i ga prosimo: „Gospodne, vardevaj, pogledni vse moje misli i nakanênja, i ka hûdoga nájdeš i vso skazlivost strejbi vó zmené.“

Te nemški pesnik Max Dauthendey je za časa svetovne bojne na Jáva otoki bio. Krátko pred koncom bojne je v u malárji mrô. V u celom žitki svojem je od Bogá nigdár nej šteo čúti i znati. Ali 30. junija 1917 je na zádno strán svoje Biblije sledêče napisao: „Dnes gojd-

no, gda sem Dávída 50. i 60. Žoltár čtèò, mi se pamet presvètila, ka jeste eden žívòči Bòg. Tri kedne pred 50. létaj mojega žitka se mi je oznanila eta pravica, nad šterov sem že treseti lét dvojio. Kak dično zagvùšanje mojega žitka je tò, štero mi je dnes napunilo srdcé i dŷšo! Bòg živé i je tak osební, kak vse drùgo je po njem. Tak se občùtim, kak oslobodjeni od dugoga žitkaboja. Treseti létna borba se je skončala vu méri dnes vu cèloj bivosti mojoj. Prvle sem se za vseznánoga mislo i dònok mi je vse vu mráčnom bilò, kak vsi zevčeni mòdri, ki se vu vsakštem neznánom za nájčedněšega štímajo. Ali zdaj verjem vu živom Bògi, od šteroga mi ničè nemre posvedočiti, ka ga nega.“

Ka nam je vse Gospod Jezuš?

(Po evang. sv. Janoša.)

1) Rèč — Jan. 1, 14 — . . . ali jo že poznaš; prebiva pri tebi; si že vido njé diko?

2) Ágнец Boži — Jan. 1, 29. 36 — si nje mi že predao svoj greh?

3) Sin Boži — Jan. 1, 50; 3, 18 — ali si ga že prípoznao; verješ v njega?

4) Prorok — Jan. 4 19 — verješ li v njegovo rèč?

5) Meššijaš — Jan. 4, 26 — je že tŷdi tvoj „Meššija“ ali Odrešenik?

6) Krŷh žitka — Jan. 6, 35. 48 — . . . ješ li od toga krŷha, da bi meo življenje?

7) Svetlost svèta — Jan. 8, 12 . . . si se že dao od njega razsvetliti, živèš v njegovoj svetlosti?

8) Vrata k ovcam — Jan. 10, 7 9 . . . si že šò skòz njé v občinstvo njegovih svèuh?

9) Dober pastér — Jan. 10, 14 . . . pripá daš tŷdi tí k chrèdi njegove paše?

10) Goristanenjë i žitek — . . . Jan. 11, 25 . . . verješ li, da pride večnost za tébe, gde boš v večnosti?

11) Pòt, istina i žitek — Jan. 14, 6. — ideš za njim; máš njegovo rèč, hrepeniš po Njem?

12) Vučitel — Jan. 13, 13 — poznaš njegove návuke, i se ravnaš po njih?

13) Gospòd — Jan. 13, 13 — ali je že Gospodar tvojega življenja, ali že poznaš volo njegovo, živèš po njej?

14) Istinski trs — Jan. 15, 1. 5. — Máš li že tál z njim?

15) Král — Jan. 18, 37 — ali že kraljuje v tvojem srci, si se njemu že predao?

Gospod náj ti dá milost, da bi lahko pravilno odgovoro na vsa pitanja i da ti Kristus postáne vse.

Vekoslav J. Korošec, misljonar.

Rázločni máli glási.

Radosti glàs. „Gospòd glèda z nebés na zemlò, da bi slišao zdŷhàvanje vòznikov i rèšo otroke smrti.“ (Žolt. 102, 20—21.)

Senioratno správišče. Prekmurska ev. šinjorija svoje létno rédno správišče junija 29 ga bode mèla v Gornji Petrovci vu cèrkvi. Správišče se začne po ósvetnosti i gjúlèši prekmurskoga Gustav Adolfa filialnoga drŷtva. Podroben redovék senioratnoga správišča so vse fare sprejèle v posebnom pozvánji.

Naše šinjorije dŷhovnicke i drŷgi čestniki so mája 27 ga v M. Soboti meli svojo sprotolèšnju spòved, po šteroj so Kováts Štefan šinjor vòobslŷžávali Kristušovo sv. večérjo. Potom je konferenca držána, na šteroj so razprávlana bilá rázločna tekoča dugovánja.

Razpis. Evang. dijaški dom v Murški Soboti ra z p i s u je zidarsko in tesarsko delo za zgradbo drvarnice. Načrt je pri voditelstvu za vpogled. Pismene ponudbe je vložiti do 26 junija t. l. pri Voditelstvu v Soboti.

Andrecl. Pri nás je zvòn létnoga časa, vsáki mèsec enkrát bila Boža slŷžba, štero sta naš puconski dŷhovnik i Jonaš Štefan katehet spunjávala; naš vrèli šolski upravitel Rátkai Ódòn so pa z velkov navdŷšenostjov vodili popèvanja. Májuša 30 ga je bila Kristušova sv. večérja tŷdi vòobslŷžavana; 53 osèb je živelo žnjòv.

Polana. Pri nas se je že 1894. l. nastavilo ogengasilno drŷtvo. Lánsko leto smo si z vnògimi trŷdi i áldovi, ali z ednim z velkov ljubèznostjov i jedinstvom snážen gasilski dòm goripostavili. Mája 30 ga smo ga prèkdáli njegovimi zrendelŷvanji, z pozdignjenov ósvetnostjov, pri šteroj je nazòči bilò 8 sòsedni gasilski čet, vnožino národa i lèpi račun odlični gòstov, med njimi Benko Jòžef národní poslanec z gospov, župni starešina, nadale Kŷhár Štefan občinski predsednik, šteriva sta obádvá pri našoj ósvetnosti lèpi govor mèla. Blagoslovítev dòma so opravili naš puconski dŷhovnik, pri šteroj priliki je dugovánje njihovoga govora bilo zidanje i bránenje dòma.

Prekmursko Gustav Adolfa filialno drŷtvo svoje létno správišče v G. Petrovci bode melo juníuša 29 ga, pòleg nasledŷjòčèga redovèka: 1) ob 8 vòri vu cèrkvi ósvetnost, štera se začne z občnov pesmov „Prebŷdte se lno čŷte“ (1, 2. v.); 2) Božo sv. rèč bodo glásili Kŷhar

Franc morávski n. dühovnik; 3) Občna pesem „Prebúďte se ino čújte“ (4. v.); 4) Deklamácije („Na pomôčjeverebratom“; „Švédski kamen“; „Vu církví“; „31. okt. 1917“); 5) „Hodi k-nam, boží düh svéti“ (popévlé šolska mladina); 6) Odpri-ni govor družtvenoga predsednika; 7) odobritev lét-noga račúna; 8) določítev podpor; 9) volitvi; 10) določítev mesta i časa za správišče prišest-noga leta; 11) „Trdi grád...“ (popévlé šolska mladina.) Po zaključitvi správišča se bode pri cerkveni dveraj offertorium nabérao za cile Gus-tav Adolfa družtva. Ob pô 8 vóri bode seja predstojnikstva družtva. Na ôsvetnost in správiš-če se po etoj pôti pozávajo vse kotrige i pri-játelje družtva. Pojedine fare se pa prosijo, da odpošlejo svoje pismeno legitimirane zastopnike.

Predstojništvo.

Turobni glási iz Gor. Slavečke ev. fare.

Odselili so se v zánjem mēseci vu večnost: vd. Huber Ana, roj. Huber, iz Kuzme vu 77 l. st.; Huber Mikloš, vdovec, iz Gor. Slaveč vu 74 l. st.; vd. Škodnik Trejza, roj. Krenos, iz Gor. Slaveč, vu 75 l. st.; Knaus Ana, roj. Felkar, omožena, iz Kuzme, vu 37 l. st. i 2 otroka. — Naj májo sladtek grobski sēn i blájženo gori-stanēnje!

Gustav Adolfa družtvo. V bodonskoj fari so v tek, leti nasledjuóči dári vkúper prišli za cile Gustav Adolfa družtva: nabéranje po hižaj 806 D 50 p, nabéranje konfirmandušov 312 D, offertorium 350 D, nabéranje pri šolskoj deci 201, vkúp 1669 D 50 p, tak ešče nikaj malo več, kak v pretečenom leti. — V Lendavskoj diaš-porálnoj fari je na isti cio nabráno 708 dinárov; na vsáko dūšo pride tū 2:21 Din.

Razpis. Predsedništvo Prekmurske evang. šinjorije razpiše s tem volitve za — po smrti Hima Aleksandra izpraznjeno dühovniško službo v Moravci. Po škof. uradi odobreni pozvani list zagvúša dühovniki po zakoni predpisane do-hodke. Službeni jezik je slovenski. Kandidati naj vložijo svoje prošnje po zahtevaj § 6. štatuta od dühovniški volitev do 31. julija 1937 pri šinjor-škom uradi v Murski Soboti. — Murska Sobota, 20. junija 1937. Kovatš Štefan l. r., šinjor, Benko Josip l. r. šinjor. inšpektor.

Turobni glási. Zánjni mēsec so se z Pu-conske fare odselili vu večnost: Hašaj Ilona, roj. Berke v Šalamenci, stara 69 lét; Krančič Jánoš v Puconci, star 69 l.; Lipič Adam v An-dreci, st. 72 l.; Vratár Józef v Andreci, st. 89 l.;

Kološa Franc v Andreci, st. 63 l.; Pócák Ádám v Sebeborci, st. 83 l. — V Čakovci je z náglov smrtjov v 63 l. preminola vd. Sočič Irma, roj. Šági, hči bivšega puconskoga imenitnoga kán-torvučítela, našega lista verna čítitelka. — Naj májo sladtek grobni sēn i blájženo goristanēnje!

Razpis. Evang. Dijaški dom v Murski So-boti razpiše dobávo 6 klaštrov trdi drv. Ponúdbé se naj pošlejo na Voditelstvo v Soboti.

Dijaški Dom. Dijáki, ki ščéjo za šolsko leto 1937/38 stopiti v evang. Dijaški dom v M. Soboti, naj vložijo svoje prošnje osebno, ali po pošti pri Voditelstvi Dijaškoga doma v Soboti do 25 junija 1937.

Dári na D. Dom: Zelko Peter Moščanec 10 Din. — Na Dúčevni List: Kerčmar Peter Pu-žavci 5 Din.

Ka novoga? Frankova vojska v Španiji pomali, toda gvúšno ide naprej; močni boji idejo okoli Bilbaoa. Komunisti so z aeroplana 2 bombi vrgli na nemški rušilec „Deutschland“ v Sredozemskom morji; 30 mornarov sta bombi bujli. Kak odgovor na to je nemška mornarica včasi porúšila edno pristanišče z artilerijskim skladiščem i potopila 4 ladje. Potem so pa poslali španskim komunistam diplomatsko pismo (noto), v šterom pravijo, ka je z njihove stráni „račun poravaan“! — Zunanji minister Nemóije von Neurath je te dni obiskovao Beigrad, Sofijo i Budapešt. — Bivši angleški kralj Edvard, zdaj poimēni vojvoda Windsorski, se je zdao z gospo Simpsonovo v Franciji; zdaj se nahája na Ko-roškem v Avstriji v ednom grádi. Iz králevske civilne lište so ga zbrisali, dobiva pa vseedno pláčo od zdajšnjega kralá. — V Rusiji je dik-tator Stalin zdívjao i je dao spostrelati osem ge-nerálov; med bujtími je túdi znameniti maršal Tuhačevski, ki je znáno vojaško zvezo z Fran-cijov skleno. Ljudjé pač, ki imajo zamázano svojo dūšnovest, se vsáke tenje ságajo, ár znájo ka strahovládanie túdi ne trpi na veke. Njegovo brezsrčno i brezbožno činēnje nájbole ilustrira dogodek, ka je svojo lástno mater poslao v pre-gnánstvo v Sibirijo, ár je 1000 rubijov darúvala na cerkevne cile! Vsegaveč to jasno kaže, ka tisti, ki od Bogá odstopi, niti 4. zapovedi ne more zdržati. — Naš bivši diktator general Petar Živković je te dni hodo po Sloveniji, samo v Prekmurje ne prišao. „Jutro“ piše, ka so ga povsod siljajno sprejeli, „Slovenec“ pa, ka so ga s pološkami lúžali, „Vreme“ pa, ka je iz Celja z rešilnim avtomobilom komaj vujšao! Šterim bi naj človek vervao? — Ljubljanske novine pišejo, ka je v Avstriji v zadnji letaj 30,000 katolíčanov prestopilo v našo vero.

Reformácia na Angleškom.

Naprejšáva : SILVÁNUS.

(Nadaljšavanje.)

Tak se je zdaj edno pregánjanje začnolo. Dúhovniki so hujskávali. Krivi, húdi glási so bili razšúrjavani, ka Methodisti z Anglije neprijáteli držijo. Eden zrok spáke je bio túdi Methodistov káranje próti pijančivanji, bikoborbi, veselica, kártanji itd. Ta kmica mrzi svekloščo i tí prósti so vedno veselí, či se do bitja pride. Záto njihove Bože slúžbe so dostakrát od nadraščenoga próstoga ľudstva razplódjene bilé, predgari pa z kaménjom, ali z blatom zúřčani, ali pa na sodnijo odvlečeni. Doslakrát so v smrtno nevarnost prišli. Ednök je eden z napunjenov žepkov kaménja i ednoga vu rokaj držéči prišo Whitefielda predgo poslúhšat, ka bi ga pri nájrvoj prilíki v glavô lúčo, ali za malo je te kamen z rók pústo i gda je predga k konci bila, té k Whitefieldi stópi i njemi erčé: „Gospód, jas sem z tém nakanénjem prišo ese, ka vam glavô prebijem, ali Bóg je po vašoj predgi moje srcé razbio.“ Vsa eta pregánjanja, protivanje, zmešlinge tí podkúpleni pijancov i próstákov je né potrló batrívnost tí predgarov, ki so svoj žitek vu Bože roké ipoložili. I Wesley je rávno tó zapovedo, naj se tomí pokvarjenomí, pijánomí próstomí národí predga i njihova húdóba vu oči pokáže. On je pa nájveče predgao vu sredini Londona v ednoj kapéli, štera je nigda posódna fabrikica bila i on jo je dao za kapélo predelati.

Wesley je vu svojem včénjé preveč na stárogá zákona právdí viso. Tak je pravo, ka eden povrnjeni kršćenik z zahválnosti próti Bógi more spunití právdo. Dosta je dao vu posvečúvanje i ka spravičanje samno ne pomága, či se človek ne osnávla vu svétom pobožnom živlénji. On je eden predgar pokóre bio, predgo je Božo sôdbo i na povrnénje opomino. Tó se nájbole vidi nad decôv onoga dečkoga dôma, šteroga je on nastavo v Kingswoodi. Tam so toj deci tak predgali, kak stárim zagriženim gréšnikom, na štero so deca vu tákši stráh spadnoli, ka so cele noči kričali i né mogli spatí. Povrnénje je bože delo i se nemre s silov na nikoga prisiliti. Nanôvoprodjenjé je né dáno človeki za činití, nego tó je dár sv. dúhá Božega. Od tákše sile nás varje túdi rěč Marka ev. 4, 26. i nadale. Tó je pripelalo njega do sváje i ločitvi od vodítela tí Herrm-

hulski bratov od grofa Zinzendorfa. Gvúšno je vu téma dvema Kristuš dvôji različén dár dao kršćanskoj cerkvi. Wesley je z vékšega evangelizator, predgar pokóročínjenja za ete svét, z ostrim glásom nazveščáva sôdbo Božo i na povrnénje zové te gréšnike. Zinzendorf je pa pastér dúše. On sam tak vadlúje: „Mi smo né predgari pokóre za ete svét, nego naše delo je ľudí, ki se nikam inam nemrejo obrnóti, k milošči, Kristuša zaslúženosti i Njegovim ranam kázati pót i vu tom njim dober tanáč dati.“

Túdi z Whitefieldom sta se sledi né več zarazmila i med njima je túdi do ločitve prišlo. Či bár ka sta se sledi nanôvo vózméřila, dónok njihovi nasledniki so se več né mogli vjedinati.

Dónok to nájžalostnéše delo Wesleya je lóčenjé od njegove žené biló, vu šterom je te ovak tak velki mōž eden krivi stopáj napravo. 1751. leta si je oženo edno dovico po iméni Vicelle. Či bár ka sta se sporazmila vu tom, ka njemi za ženitvi volo nede trbelo svoje živlénje nači notrispelati, kak je pa do ségamao meo, njegovo predganje i poti naj ne zapústi, dónok je tó ona né mogla tázanositi. Da je on dosta okóli potúvo, je mislila, ka jo on ne lúbi i ne pošťuje zadosta. Na skrivoma je za njim hodila, skóz ôken ga je nastrégala, z kém hodi ali potúje, potvárjala je vsakše pismo, štero je kakšoj ženski píso, vse njemi je vóči vrgla i med kréganjem ga za vlasé tepla. Na konci je odišla od njega i on jo je odpústo brezi toga, ka bi se zákonsko lóčo od njé i več jo je né vzéo nazáj k sebi. Dónok Wesley je vu toj nevóli močno vózdržo pri svojem pozvánji.

Vržmo ešče eden pogléd na znotrénje notrívítálanje Methodistické cěrkvi. Wesley je eden zvónrédni talent meo za organiziranje i osnovlénjé. Zaprva je né nastávlo samostojne gmáne, niti nóvo vadlúvanje, nego družtva, štere je na vórnost k cěrkvi i na vživanje sv. svestva opominao. Eta družtva so vu vsebi na ménše skúpine ali kláse bile razdeljene. Vsakša skúpina je méla svojega predsednika i vsakši keden so vkúper prišli na dúhovne vaje, vu eden drúgoga tróštanji i opominanji, gde so si pripovedávali od doživlénj i pripoznali krivice, falinge.

„Nezdvojno je túdi pri té vajaj dosta skazlívosti, lážnoga svedóstva, sebičnosti i krive sôdbe obri drúgi, kak túdi vkanenjé vu sam sebi bilo.“

Těm drůštvam je Wesley „kršćanska na vodila za živeljenje“ dao, morálne zapovědi, na šteroga zdržavanje se je vsakši z oblůbov zavězati mogo. Vu tē se je želelo od vsakšega: Poželjenje na zveličanje dűše, odpovėdanje od psůvanja, oskrućenjā neděle, pijanosti, od svajůvanja, od ošpotávajanja dűhovnikov i oblásti, od nakűsprávljanja zláta, lěpoga gvantanja. od veselice, plesa, lehkomišelnosti, imánja správljanja i od nepremišlenoga posejila. Želelo se je, da se betěžni i robi naj gorlobišćeje, veredonánjim se naj pomagā, trěznost i mertűčlivost naprěpomagā, sv. spověd i Bože slűžbe rėdno obišćeje, domā se naj rėdno moli i čtē sv. pismo. Ki se je k etim narėdbam nē držo, tisti „nema mesta med nami.“ — Potűvajōči predgari so šli od vėsi do vėsi. Oni so ti vedno premenjāvajōči evangelisti, dokeč to stálno dűhovniško slűžbo so sáme skűpine vršile z predsednikom na čeli. Cěloga vodstvo je Synoda, ali žinat ti predgarov meo v rokaj, šteri je po Wesley-a smrti na njegovo mesto stōpo.

Vu vćenjē je Wesley od anglikánske cėrkvi nē vkrajstano, nego je samo posvećenjē močno povdārjo, rávno kak pa, da vsakši more grűšen biditi svoje stāve vu Božoj miloščī. Dűh Boží nam dá svedōstvo, ka smo Boža deca i na tom leži radost, mōč i sveklost našega žitka. Što toga svedōstva nema, on si je sam zrok; ár po nevěrnosti i po grehi se svėti Dűh razžalosti i njegovo svedōstvo zamrāči.

Dėnok Wesley je bio veliki delavec vu Gospodna gorica. Cěli svět je njegova fara bila i dűše rešiti od skvarjēnja njegovo pozvānje. I eto pozvānje je vōrno zvršāvo do kėsne starosti. 88 lět je živo i do slėdnjega je tűdi zdrav bio vu tēli. Do slėdnjega je potűvo i predgo, ni oči, ni vűha so njemi nē postanola slaběša, ni trűd ga je nē oblādo. Vsakši dēn ob 4 vōri je goristano i ob 5 že predgo. Njegova zevćenost je na znanosti vsakšega pōla sėgala. Med potűvanjem, gda je jezdo, ali se pelo, či je predge nē dēlo, tē je vedno knige čtēo i se vćio. Tűdi mertűčlivo je živo, pėnez i imánja je nē správo zvōn oni 10 Pfondov, štere je za svoje pokopālīšće nihao. Z cěloga dohodka je za sėbe samo eden šrti tál obdržo. Na zrást mālī, ali lěpoga obrāza človek je bio, nē mrācnoga i ōmurnoga poglėda, nego nad vsakšim lěpim se je znao veseliti, čemeriti se je nē znao.

Tűdi dosta knjig je napiso; šolske knige, vćenjē od natűre, zgodovinske i národne. On je položo fundament angleške národne literature. Najimenitnēše njegove knige so: „Pregovor k-lűdėn pámeti vadűvānja“, vu šteri bráni kršćanstvo. (Apologia Cristiana.)

Wesley je 2 marcűša 1791 mrō. Pár dni pred smrtjōv je ešće predgo. Nanáglo je v beteg spadno z velkov vroćinov, vu tāmni je večkrát pravo: „Jas sem velki grěšnik, dėnok Jezuš je za mēne mrō.“ Njegove slėdnje reči so bilė k prijátelom njegovim: „Živte blājzeno!“

Njegovo delo se je močno razšűrjavalo. Gda je mrō, so tē že 80 jezero kotrig mela njegva drűstva. Daesdėn vu Angliji 3¹/₂ miliona Methodistov jeste, v Ameriki pa 14 milionov v 32000 gmānaj. Ali na keiko se je razšűrjavalo vu zvűnėšnjem, rávno na telko so Methodišti nazajspadnoli vu dűševnom živeljenji. Forme i metode so ostale, ali pobožnost je pomenkāvāla. Toga prestoj človek prisiliti nemre. Pobožnost ostāne samo zvűnėšnja. predga za mehanizem, poskűsi na pokōroćinēnje i povrnēnje pa za prázno slamo. — Dűh Boží, gde šćē, tam piše. (Konec).

ODVETNIKA

Fr. Koder in dr. T. Brumen
sta preselila pisarno v Nadajevo hišo
(prej Srezko načelstvo).

Bėli rōbec je nesao nikāk k drukari, naj ga na čarno pofārba. Fārbanje je nē prav dospelo. Lastnik je nazāj neso svoj robec k fārbari, či nebi ga mogao nazāj bėloga vćiniti? „Tō je že nikāk nē mogōče“ — odgovoro je drukar . . . Čarniti, človeka razlāčati je ležēše, kak eden bėli rōbec na čarno pofārbatī; ali štero smo začarnili na poštenjē ednoga človeka, tisto znovič na bėlo zapratī je ešće dosta žmetnēše.

* * *

Eden cėkvi se ogibajōči je ednōk tō prineso gori z špotlivim glāsom prōti hodbi vu cėrkve: ka on že tak znā vse tō, ka tam dűhovnik predga. Eden veren obiskovālec cėrkvi je njemi eto odgovoro: „Jas tűdi znam preveč dobro, ka kakši žmah má župa, ali mesō, dėnok rad jēm dēn za dnėvom.“